

МІЖГАЛУЗЕВА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ
УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО

03035, м. Київ,
Солом'янська площа, 2, оф. 803
тел.: 248-80-29, тел./факс.: 248-80-05
<http://mautke.com.ua>

№ 38 від 29 червня 2023 року

**Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.**

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Міжгалузева асоціація з розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» (далі - Асоціація), до складу якої входять найбільші підприємства комунальної теплоенергетики усіх регіонів України, що виробляють, постачають та/або транспортують теплову енергію засвідчує Вам свою повагу і з метою захисту прав та законних інтересів теплопостачальних організацій критичної інфраструктури України, що наразі стали заручниками об'єктивних обставин, пов'язаних із державним регулюванням взаємовідносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання повідомляє наступне.

На сьогодні неабияку стурбованість Асоціації викликає жорстка та безпрецедентна політика Товариства з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» (надалі – ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг») як постачальника природного газу, яке ігноруючи імперативно закріплені Законом України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» від 29.07.2022 № 2479-ІХ (надалі – Закон № 2479) заходи із забезпечення реалізації державних гарантій та додатково закріплені в Меморандумах домовленості публічного характеру, провадить діяльність із примусового (судового) стягнення з теплопостачальних організацій грошових коштів, забезпечених державними гарантіями.

Згідно із приписами ст. 1 Закону № 2479, та на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 502 «Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану», відповідно до листа Міністерства розвитку громад та територій України від 25.08.2022 № 7/10.2/8416-22 щодо надання роз'яснень **встановлено мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу та у сфері теплопостачання**, за яким закріплювалась заборона підвищення для всіх категорій

споживачів тарифів на: послуги з розподілу природного газу; теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) і послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано.

Прийняття Закону № 2479 передували **Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2021/2022 р.р., укладений 30.09.2021** між Кабінетом Міністрів України в особі Прем'єр-міністра України, Міністра розвитку громад та територій України та Міністра енергетики України, НАК «Нафтогаз України», Офісом Президента України, Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Палатою місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад, та **Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері централізованого постачання теплової енергії та постачання гарячої води, укладений 09.02.2021** між Кабінетом Міністрів України в особі Міністра розвитку громад та територій України та першого заступника Міністра енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, НАК «Нафтогаз України» і Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» (надалі разом – Меморандуми).

Меморандуми вже станом на лютий та вересень 2021 року містили домовленості між органами державної влади та уповноваженими представниками органів місцевого самоврядування, зокрема, щодо забезпечення безперебійного постачання природного газу підприємствам теплопостачання НАК «Нафтогаз України» та недопущення застосування до кінцевих споживачів комунальних послуг (населення) тарифів, розмір яких перевищуватиме розмір тарифів на вказані комунальні послуги, що застосовувались до відповідних споживачів в кінці опалювального періоду 2020/21 тощо.

За таких обставин, враховуючи укладені напередодні Меморандуми та імперативні приписи Закону № 2479, **органами місцевого самоврядування було не допущено збільшення тарифів на послуги теплопостачання та гарячого водопостачання діючих з жовтня 2021 року і до цього часу.**

Так, згідно із абз. 6, 11 ст. 1 Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії» від 03.06.2016 № 1730-VIII (надалі – Закон № 1730-VIII) (в редакції змін від 29.07.2022) підлягає врегулюванню відповідно до цього Закону, зокрема:

«- кредиторська заборгованість теплопостачальних та теплогенеруючих організацій перед товариством з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», товариством з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз України", суб'єктом

господарювання, що здійснює функції постачальника "останньої надії", за спожитий природний газ з 1 червня 2021 року по останнє число шостого місяця після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, а також за послуги з його розподілу і транспортування та...

- заборгованість з різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води (у тому числі у разі заміни сторони у зобов'язанні та/або у разі правонаступництва), послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися відповідним категоріям споживачів та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, що постачають теплову енергію, надають послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідним категоріям споживачів, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії, послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, послуг з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи органами місцевого самоврядування (далі - заборгованість з різниці в тарифах), методика визначення якої затверджується Кабінетом Міністрів України...».

Процедура врегулювання заборгованості - заходи, спрямовані на зменшення, списання та/або реструктуризацію заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій за спожитий природний газ та інші енергоносії, послуги з розподілу та транспортування природного газу, теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиту електричну енергію, послуги з розподілу/передачі електричної енергії, за питну воду, придбану з метою її подальшої реалізації споживачам, та/або за очищення стічних вод іншими підприємствами централізованого водопостачання і водовідведення шляхом проведення взаєморозрахунків, реструктуризації та списання заборгованості".

Учасниками процедури врегулювання заборгованості є підприємства та організації, включені до Реєстру, постачальники природного газу, товариство з

обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», товариство з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз України", суб'єкт господарювання, що здійснює функції постачальника "останньої надії", оператор газотранспортної системи та особа, що здійснювала функції оператора газотранспортної системи до 31 грудня 2019 року включно, оператори газорозподільних систем, електропостачальники або оператори системи розподілу (як правонаступники в частині прав та обов'язків за договорами на постачання електричної енергії та про користування електричною енергією), оптовий постачальник електричної енергії, розпорядники коштів державного та місцевих бюджетів, органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів".

Приписами ст. 4 Закону № 1730-VIII визначено, що **взаєморозрахунки або перерахування субвенції проводяться у порядку та на умовах, затверджених Кабінетом Міністрів України, за рахунок та в межах видатків державного бюджету за цільовим призначенням, джерелом формування яких є надходження, визначені Законом України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" та на наступні роки на погашення заборгованості з різниці в тарифах.**

Підтвердження наявних станом на 1 червня 2021 року обсягів заборгованості з різниці в тарифах здійснюється територіальними комісіями з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах, до складу яких включаються представники Державної аудиторської служби України та територіальних органів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Обсяг заборгованості з різниці в тарифах утвореної після 1 червня 2021 року, підтверджується територіальними комісіями з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах, створеними відповідно до вимог цього Закону, станом на 1 липня 2022 року, а в подальшому: протягом дії воєнного стану - щокварталу, станом на перше число місяця, наступного за звітним кварталом; після припинення або скасування воєнного стану - станом на перше число сьомого місяця після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано.

Разом із тим, **Державою в особі Кабінету Міністрів України не було виконано взяті на себе зобов'язання по компенсації різниці в тарифах підприємствам теплопостачання за 2022 та 2023 роки, що вже призводить до катастрофічного зростання заборгованості теплопостачальних компаній перед постачальником природного газу, та буде мати наслідком зрив наступного опалювального сезону 2023/2024.**

Так, станом на сьогодні Товариство з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», що є основним постачальником природного газу та безпосередньо учасником процедури врегулювання заборгованості згідно з Законом України № 2479, вже розпочав ціленаправлену жорстку кампанію з масового проведення претензійно-позовної роботи по стягненню з теплопостачальних організацій, Членів Асоціації, міст Луцька,

Тернополя, Івано-Франківська та інших міст України заборгованості за природний газ, що поставлявся у період з 01.06.2021р.- 2022/2023 р.р. та яка підлягає врегулюванню на умовах та в порядку, визначених Законом України № 1730-VIII.

У свою чергу, наголошуємо, що залишення підприємствами теплопостачання протягом 2022-2023 років тарифів незмінними (суттєво нижче собівартості) було обумовлено наявністю державних гарантій, передбачених ч. 1 ст. 2 Закону № 2479, згідно з якими суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування, та/або постачання теплової енергії і надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, щодо яких запроваджено мораторій згідно з частиною першою статті 1 цього Закону, **компенсується:**

- заборгованість з різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, що підлягає врегулюванню на умовах та в порядку, визначених Законом України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення»;

- витрати та/або втрати, понесені внаслідок воєнних дій та з метою запобігання настанню гуманітарних кризових ситуацій, до яких відносяться витрати на ремонт пошкоджених виробничих потужностей, втрати від зменшення кількості абонентів та/або обсягу наданих послуг, втрати від зниження рівня розрахунків, що утворилися (утворюються) за періоди з 1 лютого 2022 року по останнє число шостого місяця після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано.

Перелік таких витрат та/або втрат, а також порядок та умови їх розрахунку, затвердження і компенсації визначаються Кабінетом Міністрів України (постанова КМУ від 20.12.2022 № 1403 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2022 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води згідно із Законом України “Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування”, послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення згідно із Законом України “Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення»).

Згідно із ч.ч. 1, 2 ст. 3 Закону № 2479 фінансування компенсацій, передбачених статтею 2 цього Закону, здійснюється за рахунок видатків державного бюджету за цільовим призначенням, що передбачаються Законом

України "Про Державний бюджет України на 2022 рік" та/або Законом України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" та використовуються виключно для розрахунків з акціонерним товариством "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України", товариством з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз Трейдинг", товариством з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз України", товариством з обмеженою відповідальністю "Оператор газотранспортної системи України", акціонерним товариством "Укртрансгаз" з метою подальшої закупівлі зазначеними суб'єктами природного газу для забезпечення потреб опалювального сезону 2022/2023 років, у тому числі для забезпечення балансування газотранспортної системи України, та для розрахунків з акціонерним товариством "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України", Товариством з обмеженою відповідальністю "Оператор газотранспортної системи України".

Згідно з ч.1 ст. 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» передбачено гарантії, що надаються суб'єктам господарювання під час державного регулювання цін, а саме, Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів. Однак станом на 28.06.2023 р. кошти передбачені законодавством на компенсацію різниці в тарифах, яка виникла починаючи з 01.06.2021р., жодному підприємству теплопостачання не надходили. Загальна заборгованість держави з компенсації цієї різниці, без врахування 2023 року, становить біля 28 млрд.грн.

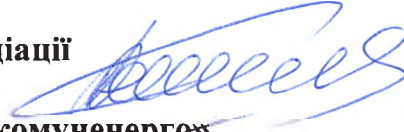
За таких обставин, теплопостачальні організації позбавлені можливості самостійно впливати на дотримання Державою в особі Кабінету Міністрів України взятих на себе зобов'язань, в тому числі, в частині забезпечення функціонування та реалізації механізму надання субвенції з державного бюджету на компенсацію різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Враховуючи викладене, просимо Вас, шановний Денисе Анатолійовичу, терміново:

- вплинути на ситуацію, що склалася у зв'язку із вчиненням з боку Товариства з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» активних дій спрямованих на примусове (судове) стягнення з теплопостачальних підприємств України і зокрема з підприємств теплопостачання, Членів Асоціації, заборгованості за поставлений природний газ, що виникла у зв'язку із не покриттям за рахунок субвенцій з державного бюджету різниці в тарифах на теплову енергію, шляхом заборони провадження таких дій до вирішення питання надання підприємствам теплопостачання компенсації з різниці в тарифах;

- невідкладно вирішити питання надання субвенції з державного бюджету на компенсацію різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води не пізніше ніж до початку нового опалювального сезону 2023-2024 р.р.

**Президент Міжгалузевої асоціації
з розвитку систем
теплопостачання «Укртеплокомуненерго»**

А.А. Блащук